

Všechno je – a bude – jinak...

Na světě funguje jedno ověřené pravidlo: většinou nic nedopadne tak, jak bychom chtěli nebo jak bylo naplánováno. Fungování tohoto pravidla objevíte kdekoli, kam se podíváte. A stačí začít u sebe. Je to vlastně docela legrační. A je to v pořádku. Kdybychom měli život nalajnovaný od začátku do konce, kdyby všechno vždycky vyšlo podle plánu, byla by to hrozná otrava. Život nemá konečnou, a tak ta zubatá tetka s kosou nás vždycky potká někde na trati. Život je jako tramvajové koleje – dojedeš někam, otočíš se a jedeš jinam. Dál. Nikdo přece po splnění svých plánů neusedne „na konečnou“ a nečeká, až si pro něj přijde ta hubená ženská.



Když jsem byl malý, chtěl jsem být popelářem. Mělo to několik důvodů. V době socialismu bylo všechno šedivé a unylé, jen popeláři měli oranžová auta. To na kulaté popelnice se jmenovalo „kuka“, velké kontejnery odvážel „bobr“ a já jsem se chtěl vozit na stupátku vzadu, protože všichni ostatní jezdili klasicky uvnitř vozidel. Druhý důvod byl mnohem závažnější. Bydlím odjakživa v takzvané „lepší“ čtvrti – rodinné domky, zahrady, klid... A když někdo umřel nebo se třeba stěhoval, přestavoval dům atd., spousta věcí skončila právě u těch popelnic, případně přímo v nich. Dnes už to tak není, protože zpeněžit lze prakticky cokoli, což v socialismu moc nešlo a ani nebylo moc kde. Jeden jediný bazar na celou Prahu to opravdu nemohl změnit. Děti – a nejen ony – podnikaly průzkumné výpravy a najít se dalo opravdu leccos. Jednou jsem takhle objevil plný kontejner knih, mezi nimiž byl i (snad) kompletní Ottův slovník naučný, ale než jsem uklidil domů kolo a vrátil se, nebylo tam už nic. Jindy jsme našli třeba několik set nepoužitých fotofilmů, obraz a jiné věci. Asi nejlepším úlovkem bylo kompletní dílo Johanna Sebastiana Bacha na gramodeskách a mosazný svícen s letopočtem 1808. Svícen jsem věnoval své učitelce na klavír, protože ona měla pro takové věci opravdu smysl a její byt byl – i když v paneláku – ukázkou vytříbeného vkusu.

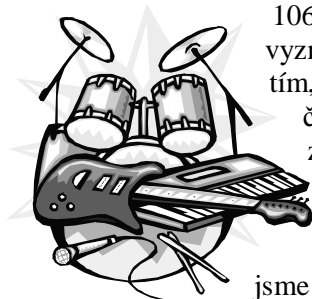
Po *popelářské etapě* mám v paměti podivnou mezeru, prostě nevím, čím jsem tehdy coby čerstvý puberták chtěl být. Nejspíš mi to bylo úplně jedno. A paní – vlastně soudružky – učitelky asi taky netušily, protože pořád opakovaly: „Co z tebe bude, kluku?!“, a to zvláště poté, co jsem něco provedl. Jedna z nich se nechala trochu unést a na třídních schůzkách prorokovala mojí matce: „Uvidíte, ten jednou někoho zabije!“. No, nestalo se. Ale někdy mám chuť.



Když nám ve škole rozdali přihlášky na střední školu, chtěl jsem se nad sebou musel zamyslet. Hrál jsem na kytaru a zajímala mě hudba. Ale chtěl jsem hrát, co jsem chtěl sám, ne cvičit nějaké etudy, těch jsem měl plné zuby z klavíru, na nějž jsem mezitím hrát přestal. Řekl jsem si, že nevím, co dál, a tak jsem šel na gymnázium. Asi taky proto, že bylo hodně blízko od našeho domu, ještě blíž než základka. No a bylo.

Na gymnáziu se mi líbilo, byl rok 1989 a pořád se někde něco dělo. Socialismus, o němž nám celou dobu na ZŠ říkali, jak je věčný, umíral na kompletní rozklad. A pak se na stromě před školou objevil leták zvoucí na demonstraci 17. listopadu. Byl to zvláštní leták – vypadal velice neoficiálně, což se nám líbilo. Žádný svaz mládeže, nic. Přijďte, uvidíte. A tak jsme šli. Ze začátku na Albertově kdosi říkal takové ty kecy, které byly všude, ale pak se to nějak změnilo. Poprvé zaznělo, že by měli být propuštěni političtí vězni. A pak už to jelo. Jenže jsem musel být doma docela brzo, a tak jsem se od průvodu pozvolna a v klidu mířícího do centra města odpojil a jel domů. Přišel jsem tak o nářez na Národní třídě, což mě v mých 15 letech neobyčejně mrzelo, protože jsem tak promarnil šanci stát se hrdinou (alespoň v očích spolužaček, které mě obdivovaly zcela nedostatečnou měrou).

Děly se věci. A najednou toho bylo tolik, že jsem nějak nestíhal myslet na to, čím budu. Hráli jsme ve škole, doma, po klubech, přišly první úspěchy a taky pády přímo na hubu, založili jsme si kapelu, která byla hrozně drsná, a mysleli jsme si, že prorazíme a uděláme díru do světa. Chtěli jsme být rockeři. Nechali jsme si narůst dlouhé vlasy a hráli o



106. Kapely se vyznačovaly zejména tím, že si půjčovaly členy i nástroje, zkušebnu a aparaturu. Všichni si „půjčovali“ cizí repertoár (neboli jsme ho kradli) a někteří šli ještě dál a půjčovali si také slečny. Ale na to jsem byl přece jen *málo drsnej*, a tak jsem do toho nešel.

Pak jsem začal znovu hrát akusticky a to mě kupodivu chytlo mnohem víc než elektrika. Hráli jsme s kamarádem Pavlem a taky začaly vznikat první vlastní písničky, hráli jsme mnohem víc než s kapelami a nutno říct, že hlavní motivací byly slečny. Přišly opět kluby a festivaly, dostali jsme se do rádia a natočili něco i ve studiu. Byl jsem *vyměklej rocker a srab* a chtěl být folkařem, který rozumí ženské duši, jak o mě kdosi kdesi napsal. Jo, kdyby to aspoň byla pravda a kdyby to nezůstalo pořád jen u té duše..., říkal jsem si v duchu, ale byl jsem vlastně celkem spokojený. Jenže čím déle jsme hráli, tím menší jsme měli jistotu, že se opravdu můžeme stát profesionálními hudebníky. Není problém něco natočit, není problém ani něco vydat a už vůbec není těžké si zahrát se slavnými a slavnějšími kolegy, jenže dál to jaksi nešlo. Prostě přijdeš, zahraješ a jdeš domů, pořád se někde vnucuješ a oni si na tebe možná vzpomenou, ale spíš ne. A čas běží. Kontinuálně s hraním jsem taky dost fotografoval a do dnešní doby mi rukama prošlo asi tak 100 fotoaparátů, z nichž tak každý třetí byl nějakou chvílí můj. Takže jsem možná nechtěl být hudebníkem a autorem, ale taky fotografem. Možná fotografujícím hudebníkem.

Přišel čtvrták a mě samotného poměrně udivilo, když jsem přihlášku na pedagogickou fakultu nejen vyplnil, ale také ji tam zanesl. Moc jsem nevěděl, co si počít s češtinou a dějepisem, ale náš dějepisář byl fajn chlap a já chtěl být jako on, četl jsem metry knih a říkal si, že texty k písničkám, které koneckonců zpívali i jiní než já sám, jsou taky literatura. A pak mě vzali. Pořád jsem ale chtěl být hudebníkem a ne učitelem, zvláště když jsem viděl, že nás na to připravují ti, co to sami neumějí.

Jak to dopadlo, víte. Není ale všem dnům konec. Ostatně nemění se jen ty velké cíle, ale všechno, i maličkosti. Zásadně jsem

vždycky odmítal jakoukoli elektroniku, snad kromě kazetáku. A teď tady píšu na počítači (díky tomu, že mě kdysi kamarád přesvědčil, ať diplomovou práci píšu na PC a ne na stroji, jsem se něco málo naučil a teď toho umím docela hodně...), lidi volají na mobily, pouštíme si CD a DVD atd. Neměl jsem rád digitální fotografii a na školním plese jsem s velkým potěšením fotil digitálně... Všechno je zase jinak.



Musím ale říct, že několik věcí mi podle plánu docela vyšlo. Chtěl jsem se věnovat fotografii i jinak než tak, že na dovolené vyfotím 2 filmy, ukážu je známým, založím do alba a zapomenou. Jinak, lépe. Jde to. Nikdy jsem nechtěl tančit a taky to jde, dokonce myslím, že mi *netančení* v rozporu s tím, co tvrdí ti tančící, žádnou újmu nezpůsobilo. A v neposlední řadě jsem chtěl dělat jen takovou práci, která by mě bavila (alespoň většinou). Jenže nejdůležitější není ani práce, ani věci, ani tanec, ale to, s kým strávíte život nebo jeho část. To je důležité opravdu, nikoli jen zdánlivě. Děláme-li práci, která nás nebaví (nebo třeba žádné nemáme), dá se to vydržet, když máme někoho, kdo nám na ty problémy dovolí zapomenout.

Už si připadám jako Halina, pořád radím a kde nic tu nic. Mimochodem, Halinu nemám rád. Takže neskončíme žádným duchaplným citátem nebo dokonce vlastním moudrem, ale tím, co sice každý ví, ale málokdy sám sebe dokáže přesvědčit, že je to



opravdu pravda. Zkrátka: práci, majetek a jiné věci, které mít můžeme a nemusíme, řešme až poté, co vyřešíme dvě věci důležitější – PROČ vůbec žít a hlavně S KÝM. Nechme věci plynout a uvidíme.

V tom i jiných věcech hodně zdaru přeje

Michal Sýkora